

–NÅGOT OM PLATS

MALIN HOLGERSSON OCH SARA HALLSTRÖM

Vem säger T-O-M-B-O-Y?

Tomboyinstinkterna ”the tomboy instincts”

om dem skriver Judith Halberstam, formulerar för mig att de ens f(a)inns, lägger till –ism och gör det legitimt, intellektuellt? – åtminstone till något forskningsvärt bortom modets platta släta tomboy

filmens snygga busiga tomboy

”Tomboyism generally describes an extended childhood period of female masculinity. [...] tomboyism is quite common for girls and does not generally give rise to parental fears.”¹

”Tomboyism tends to be associated with a ‘natural’ desire for the greater freedoms and mobilities enjoyed by boys. [...] it is read as a sign of independence and self-motivation. [...] Tomboyism is punished, however, when it appears to be the sign of extreme male identification (taking a boy’s name or refusing girl clothing of any type) and when it threatens to extend beyond childhood and into adolescence. [...] as soon as puberty begins, however, the full force of gender conformity descends on the girl.”²

Den accepterade flickpojkhedens gränser. Flickgränser.

Är tomboyism en vägran att bli vuxen eller en vägran mot vuxen femininitet?
Jag säger genomsåda mig men vila inte i mitt ansikte

Vad är det med att vilja skriva sig ut, skriva sig ur,
varför säger jag: är inte---, är inte flickan, har inte varit
flickor, alltid något annat i mig, det var alltid ut, bort, från,
långt bort, vad är det
med den jävla riktningen? Viljan att överskrida det som ser ut
att stå för still, att inte beskrivas utifrån sin brist, frånvaro
Att sedan ändå göra frånvaron till en utgångspunkt, en utgång
och att lossna/inte lossna från den

Att lämna något *bakom sig*, sugas mot något *framför sig*,
att komma till kroppen

eller att slippa den, vilken kropp är det,

vilken kropp,
vilken kropp,
vilken kropp,
och vad kräver den av andra kroppar
för att leva vidare?

En separation
ett våld
en solidaritet

Är det du eller jag som säger du är inte tillräckligt maskulin för tjejerna här?

Det är något med definitioner.

Det är något med att bli definierad.

Varje gång det sker, varje gång det sker mig sker en förskjutning.

Det är som att det börjar i blicken – rörelsen.

Den flackar. Blicken. Min blick börjar flacka. Den liksom söker sig själv. Så tror jag att det är... i alla fall.

Jag tittar liksom åt sidan som att jag ska få syn på något där i ögonvrån. Det går jättefort – först åt ena hållet, sen andra. Aldrig upp eller ner. Alltid åt sidan. Ögonens rörelse för att få fatt i något bortom. Bortom dess horisont. Blickens alltså. Ytan som är mitt blickfång. Eller vad heter det? Det som jag ser. Splitvision.

Det tjatade min baskettränare om jämt.

Splitvision. Jag var guard och då var det så viktigt att jag hade splitvision.

Bred blick.

Jag har det, tänker jag. Har du det?

Hur tegelväggen i omklädningsrummet gjorde gropar på skulderbladen, ryggen.

”Men du ser ju inte alls lesbisk ut!”

Som sagt.

Samtidigt som min blick börjar flacka. Det går jättefort – så är det som att det blir lite tajt i halsen. Andningen blir något ansträngd. Liksom som att min puls går upp, att det är det som gör att jag måste andas lite snabbare. Men så tajtas det till. Eller det blir som täppt. Men bara pyttelite. Men precis just när jag behöver mer luft.

Och så öppnas min mun. Inte som att jag ska gapa alltså, utan liksom som att munnen gör sig knappt halvöppen. Läpparna säras. Det går jättefort. Jag andas in. Tilltäppt. Läpparna särade.

Och där stannar det av. Jag ska säga något men det kommer inte ut något

ljud ur min mun. Min kropp vill inte producera ljud, luft, bokstäver, ord. Munnen halvöppen. Flackande blick som söker sig själv. Jag vill se mig.

Och så ett hastigt känslotråk av sorg. Jag vill som försvara mig. Eller bara... det låter så... som ingenting. Men det är någonting.

Det är något med att bli definierad. Varje gång det sker, varje gång det sker mig sker en förskjutning. Det går jättefort. Men varje gång är det svårt att skaka av sig det som just hände.

Definitionen klistrar sig fast.

”*Du* är inte. *Du är* inte. *Du* är inte.”

Jag satt kvar vid bordet med armarna utsträckta. Händerna viftade i luften, jag stirrade ut genom fönstret eller ner på bordet. Det skapades utrymme mellan knä och armar, en famn. Den gick att krypa in i. Den fanns bara då. Jag kunde inte stänga den runt dig, Jag kunde inte krama dig heller. Jag kunde inte sjasa bort dig, jag kunde inte röra mig. I det utrymmet la du din överkropp, medan benen böjdes på knä mot golvet, och så blev du omfamnad av luften mellan mina långsamt torkande naglar. Jag kunde protestera men inte gå. Du kunde göra dig tung i mitt knä, du kunde hänga, väga på mig, beskylla med din långsamhet, vila i skuggan under min bröstkorg, slå läger intill min andning, bryta upp mig. Vi var själva, vi var tillsammans. Du lekte med några ljus och föremål långt inuti oss och i lägenheten, du frågade utan att tala, vad kostar det att vara ett barn?

*Inget i mig ska utplånas av tvål och vatten
Min röst ska blöda genom hela natten*

Vad kostar det att vara
en vuxen som lämnat sin barndom,
som överskridit
en smuts?

Platser, där jag smälter in.

Att få sin kropp inskriven i gräset och solen utan motstånd.

Det är den vita kroppen, den ljusa klänningen.

Mitt ansikte.

Det fortsätter med naglar, att suga,
bita, slicka, skava av lacket, slicka bort det
i varje handling som sätter mig i rörelse, *du
kan inte gå bort från något du inte är*, röd färg
mörknar och lyser upp mig inifrån, ut i ögonen
syns det på mig som en sjö av målade naglar jag ätit, beundrat,
tecknat med, signalerna från händer

fingerar som följer livet från barndom och framåt,
nagellack, fingerar och godis är en idéhistorisk diet.
När jag knullar faller nagellacket på två eller tre fingerar sakta
av, andras kropp märker min, de suddar fram mig

Vi säger tillsammans i varandras munnar ggguuuurrtrrrrrrrrrrrrrrrrrlllll. Munnens former. Hur den ibland är målad röd. Gggggrrrr- det tjocka långt bak i halsen. Den rödmålade munnen en skylt ett tecken, en teater

Håll upp den, skylten, när blir den radikal? Straffet kommer fort, för rödlysande mun på fel plats

Pekar ut andra riktningar. Fantasin om det påmålade. Sagor, lyxen, rörligheten som kan inrymmas där. Också våldet- hur att måla (av) innebär en privilegierad position

tvätta bort
defiktionalisera fiktionen i ”naturliga” ordningar
vända på

Du var naken i din gamla kropp, den från förr, du är inte naken nu, i den nya. Korrespondensen – hur den då var icke- och nu, nu är den begriplig. I vissa rum. Din kropp som talar så många språk. Har radikaliteten gränser?

Begäret efter den radikaliteten det som syns

Kan alla måla sin mun röd?

Brinnande röd, blödande röd, vänskapligt röd, tryckande röd, utsuget röd,
gemensamt röd, uppgivet röd, lantligt röd, hungrig och röd

Åh, hur jag kan längta efter girls ändå!
gurl
gurrl
gurrrl -säg det långsamt så att munnen fylls av kropp?

blött mörker det blodfyllda, uppsvullna

Hur jag vill möta dig i munnen, slicka i mig det röda

Mun: ett hål att äta världen med, gräva s/dig in i
Greppet om spadens skaft, det sträva mot handflatans valkar
att gräva sig under muren gränsen kroppens linjer
röra sig göra sig vid gränshändelsen innanutaninnanutan för

riskera
närma sig fara
vara en korsväg
titta åt andra håll
förfrämliga sig själv
göra sig blind i sin egen skrift
vägra namnandet

– något om namn

– Mikael!

Du ropade på mig men jag svarade inte. Jag spelade fotboll med de andra, jag tog av mig tröjan precis som de andra. Jag spelade i laget som var de med bar överkropp. Jag tog av mig tröjan. Jag tog av mig den, slängde den på marken. Precis som de andra. Mikael!! ropade du. Hur jag sträckte upp händerna i luften, den ljumma vinden mellan mina fingrar, hur jag nuddade himlen. I min bara överkropp. Men jag svarade inte.

Språkets tyranneri / Framvisande av det fiktiva i

Är det inte biologin så är det namnet

Är det inte huden så är det namnet

”Att benämnas och klassificeras innebär att i högre grad accepteras, även när det handlar om att passas in i en inte-passa-in-kategori. [...] Assimileras först, sedan kan du vara annorlunda inom det tillåtnas gränser.”³

Gå med det främmande.

Göra sig icke lokalisierbar, ej heller omlokalisierbar.

Men utträdet ur eller inträdet i är varken frivilligt eller ofrivilligt?

Jag svarade inte för jag var en huggorm på en varm sten.

Brösten som gjorde ont mot plastmattan.

Kalaspuffar och mögellukt.

Att byta till anglosaxiska/europeiska namn
 Att byta till icke könsdefinierande namn
 Att byta till festligare namn

-vem får byta namn, vem får låna sig in?

Note to self and you:

Kan en ta bort namn(et)?

Befriar det eller utplånar att bli av med sitt namn?

Är att byta namn att utöva egenkontroll?

Är att byta namn mental kirurgi?

Vad är ditt riktiga namn? Det du hette förut?

Är att byta namn egocentriskt? Att överdriva sin identitet, göra sig till excesser?

Är att byta namn att göra sig fri? Skriva sig ur en maktordning? Men om jag vill skriva mig in?

Att vilja assimileras. Att inte kunna välja.

Är namn ett signalerande av biologiskt kön? Kom namnandet ur det, att förtydliga förkroppsliga framställa kön(smaktordning)?

Är namn identitet?

Eller är identitet en produkt av språk? (a-r-t-i-k-u-l-a-t-i-o-n)

-hur vill du att jag uttalar ditt namn?

Är det inte namnet så är det pronomenet

Hen, hen och hen står där och bara är så jävla mycket hen. I texten står de. Hen, hen, hen, hen och hen. Som granar, de högsta, i givakt bildar de mur. Stilla och samtidigt i full fart ritar de om kartan. Skrider fram längs otrampade stigar, linjer evigt expanderande. Rhizomiserar sig! gör de, hen, hen och hen. Oh detta skamliga kåta, interfertila förökande! Hen, hen, hen och hen. Hen. Hen. Hen. Hen hen hen hen hen hen hen. Heeee-n. Ficklampsögon med tusenfaldigt seende.

”Beroende på vem som tittar är den exotiske den andre, eller så är det jag.”⁴

Hen henhehe hehe heheheheaheahahahahaaaahahahaahahahaavgrunden
som öppnar sig

Spring för livet.

Min plats i världen.

”Namnet är *framförandet*. [...] Det som föds ur kombinationen av, och i skärningspunkten mellan, olika språk, fortsätter att trotsa benämning, [...] framförandet som ett (o)ändligt skådespel.”⁵

Det är när hen säger: minns tre identiteter som du haft under ditt liv

Under ditt liv. Vad du vann på att vara den, vad du förlorade, vad som gick att ta ifrån dig, vad som skänktes dig, vad du kunde välja, vem som valde dig. Som du fått, som andra givit dig. Som du tagit, som du antagit.

Flickan är någon som ska (borde) lämna något
Språket är (i) vägen.
Jag ser orden *i will not be*
*the kind of boy who can not bear the memory of her body*⁶

Att utstå misogyni. Att byta namn.
Att för alltid stanna kvar.

Malin Holgersson är skribent, konstnär och radioproducent, medlem i konstkollektivet Ful. E-post: malin@tidskriftenful.se

Sara Hallström är verksam som poet, skrivarkurslärare, förskollärostudent. E-post: sara_maria_hallstrom@hotmail.com

Fragment av texten är inspiration från filmen *Tomboy* (2011) av Céline Sciamma.

Noter

- 1 Judith Halberstam: *Female Masculinity*, Duke University Press 1998, s. 5.
- 2 Halberstam 1998, s. 6.
- 3 Trinh T Minh-ha: *någon annanstans, här inne*, Glänta produktion 2012, s. 55.
- 4 Trinh T Minh-ha 2012, s. 70.
- 5 Trinh T Minh-ha 2012, s. 131.
- 6 Stacey Waite: *the lake has no saint*, Tupelo Press 2010